

Maa- ja metsätalousministeriö

MMM023:00/2015

Opetushallituksen lausunto Kansallisen metsästrategian 2025:n päivityksestä

Opetushallitus kiittää mahdollisuudesta kommentoida luonnosta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Opetushallitus kannattaa Kansallisen metsästrategiaan esitettyjä päivityksiä.

Kansalliseen metsästrategiaan on koottu toimenpiteitä, joilla metsäalan uudistuminen ja kansainvälinen kilpailukyky turvataan. Avainasemassa on tutkimuspanostukset ja osaaminen, joka lähtee työelämän tarpeista. Opetushallitus tukee metsästrategian tavoitteita varhaiskasvatussuunnitelman, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteilla sekä ammatillisen koulutuksen tutkinnon perusteilla. Opetushallitus voi uudistaa ammatillisia tutkintoja ja niiden perusteita työelämän tarpeista joustavasti ja oikea-aikaisesti. Opetushallitus käy vuoropuhelua työelämän kanssa osaamisen ennakkointifoorumissa. Sen lisäksi on tärkeää käydä vuoropuhelua työelämän kanssa lyhyemmän aikavälin osaamistarpeista. Uusi ammatillinen koulutus tukee ja syventää työelämän ja koulutuksen järjestäjien välistä yhteistyötä.

Kestävä elämäntapa on mukana varhaiskasvatussuunnitelmien perusteiden, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmien perusteiden sekä ammatillisen koulutuksen tutkintojen perusteiden arvopohjassa. Esimerkiksi perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden biologian oppiaineessa on käsiteltävänä aiheena suomalaisen metsäekosysteemin rakenne ja toiminta sekä ihmisen toiminnan vaikutukset niissä. Oppimistavoitteena on, että oppilas osaa kuvata monimuotoisuuden merkitystä ekosysteemin toiminnalle sekä pohtia metsien kestävän käytön merkitystä eliöille ja ihmisille.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaan ympäristökasvatuksen tavoitteena on vahvistaa lasten luontosuhdetta ja vastuullista toimimista ympäristössä sekä ohjata heitä kohti kestävä elämäntapaa. Lapsia ohjataan kunnioittamaan luontoa, sen kasveja ja eläimiä. Ympäristökasvatuksella edistetään kestävä elämäntapaan kasvamista sekä siinä tarvittavien taitojen harjoittamista.

Yksityiskohtaiset huomiot:

Sivu 37

- Opetushallitus ehdottaa, että toisen kappaleen kohta muutetaan muotoon ”Suuri osa metsäalan osaamisen päivittämisestä tapahtuu

henkilöstökoulutuksena, ei-tutkintotavoitteisena muunto- ja täydennyskoulutuksena sekä ammatillisina tutkintoina,...". Näyttötutkinto on vanha termi. Kaikkien ammatillisten tutkintojen osaamisen osoitetaan näytössä työelämän aidoissa tehtävissä. Uudet laaja-alaiset ammatilliset tutkinnot ja tutkinnon osat tarjoavat jo työssä oleville mahdollisuuden päivittää osaamista työelämän tarpeista lähtien. Tavoitteena ei aina ole koko tutkinnon suorittaminen.

Myös uuden ammatillisen koulutuksen tavoitteena on vahvistaa koulutuksen ja työelämän yhteistyötä. Tämä tukee metsästrategian tavoitteiden toteutusta.

Osaamisen ennakkointifoorumi ennakoi tulevaisuuden osaamista ja työvoimatarpeita kaikilla koulutustasoilla. Metsäalan osaamista ennakoidaan kahdessa ennakkointiryhmässä: Luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö ennakkointiryhmässä sekä Prosessiteollisuus ja -tuotanto ennakkointiryhmässä. Molemmat ennakkointiryhmät ovat laaja-alaisia ja osaamisen ennakkointi ylittää perinteiset toimialarajat, joihin strategiassakin viitataan. Metsästrategian näkökulmasta näiden ennakkointiryhmien välistä yhteistyötä tulisi edistää. Myös ennakkoinnin tuloksena on nostettu esille mm. kiertotalouden merkityksen kasvu, digitalisaation mahdollisuudet ja puukuidun monet uudet sovellukset.

Sivu 41

Nykyiset metsäalan ja luontoalan ammatilliset tutkinnot sisältävät yrittäjyysosaamista. Metsäalan ammattitutkinnossa on suunnattua osaamista myös metsäomistajille, mikä tukee metsästrategian tavoitteita.

Sivu 51

Strateginen hanke: metsäalan vuorovaikutus ja viestintä
Koulut ja oppilaitokset ovat merkittävässä roolissa niin metsäkultuurisen näkökulman vahvistamisessa kuin ammatillisen koulutuksen vetovoiman edistämässä.

Sivu 58

Strateginen hanke: Osaaminen ja koulutus
Hankekokonaisuudessa on nostettu esille tärkeitä ja kannatettavia kehittämisalueita, joista useat on tunnistettu myös Opetushallituksessa. Opetushallitus näkee tärkeänä, että työpaikalla tapahtuvan oppimisen edellytyksiä etenkin pk-yrityksissä kehitetään. Tarvitaan uusia malleja, joilla mahdollistetaan mm. kalliiden metsäkoneiden käytön harjoittelu. PK-yrittäjällä ei välttämättä ole taloudellisia mahdollisuuksia pitää koneita kannattamattomassa työssä.

Pääjohtaja

Olli-Pekka Heinonen

Lakimies

Laura Francke

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen
asianhallintajärjestelmässä.